Heilbrigðisfræði - fjarnám
HBFR1HH05
Námsáætlun vorönn, 2026

Verkmenntaskólinn á Akureyri

Kennari:	Anný Björg Pálmadóttir Anny.b.palmadottir@vma.is	Skammst.	ANP

ÁFANGALÝSING:

Í áfanganum er heilbrigðishugtakið skilgreint. Lögð er áhersla á hlutverk og sögulega þróun heilbrigðisfræði og áhrif hennar á nútíma heilbrigðismál. Fjallað er um helstu heilbrigðisvandamál í nútíma samfélagi og forvarnir gegn þeim. Fjallað er um skipulag heilbrigðisþjónustunnar og helstu stofnanir, sem móta stefnu í forvörnum, heilsueflingu og heilbrigðisfræðslu. Einnig er fjallað um smitsjúkdómavarnir, kynsjúkdómavarnir, tóbaksvarnir, áfengis- og vímuefnavarnir, geðvernd, beinvernd og mæðra- og ungbarnavernd. Fjallað er um umhverfisheilbrigðisfræði og tengsl mengunar og sjúkdóma skoðuð ásamt helstu mengunarvörnum. Áhersla er lögð á forvarnarstarf gegn sjúkdómum og slysum, áhættuþætti sem þeim tengjast og hvernig einstaklingar geta haft áhrif á eigið heilbrigði.
Upplýsingar um þekkingar-, leikni- og hæfnimarkmið koma fram hér. Upplýsingar um þessi markmið má finna í áfangalýsingum á vef VMA.

Þekkingarviðmið:
Nemandi skal hafa öðlast þekkingu og skilning á:

- heilbrigðishugtakinu
- sögulegri þróun heilbrigðisfræði og áhrifum á heilbrigðismál
- helstu heilbrigðisvandamálum í nútíma samfélagi og forvörnum gegn þeim
- uppbyggingu og skipulagi heilbrigðisþjónustunnar á Íslandi
- aðferðum og aðgerðum sem stuðla að heilsueflingu og forvörnum sjúkdóma
- ábyrgð einstaklingsins á eigin heilsu
- helstu umhverfisþáttum sem ógnað geta heilbrigði

Leikniviðmið:
Nemandi skal hafa öðlast leikni í að:

- lýsa uppbyggingu og skipulagi heilbrigðisþjónustunnar á Íslandi
- afla á fjölbreyttan hátt þekkingar um aðgerðir og aðferðir sem stuðla að slysavörnum, heilsueflingu og forvörnum sjúkdóma
- sýna í verki að hann tekur ábyrgð á eigin heilsu
- gera grein fyrir umhverfisþáttum sem geta ógnað heilbrigði manna

Hæfniviðmið:
Nemandi skal geta hagnýtt þá almennu þekkingu og leikni sem hann hefur aflað sér til að:

- útskýra heilbrigðishugtakið út frá mismunandi menningarheimum
- greina samspil lífsstíls og heilsu
- greina eigin lífsstíl og áhættuþætti tengda honum
- álykta um áhrif heilbrigðisfræðinnar á þróun heilbrigðismála í nútímanum

- miðla á skapandi hátt upplýsingum um helstu heilbrigðisvandamál og forvarnir þeirra.

NÁMSGÖGN:

Líf og heilsa. Höf. Else Kari Bjerva, Reidum Haugen og Sigrid Stordal. Þýdd af Elísabetu Gunnarsdóttur. 1. útgáfa 2003. Etv greinar settar á kennsluvef.

ÁÆTLUN UM YFIRFERÐ OG FYRIRLÖGN NÁMSMATSÞÁTTA:

Tímabil (vikunúmer/lotunúmer	**Námsefni (verklegt og bóklegt)**	**Heimavinna/verkefni**	**Vægi námsmatsþátta**
26. jan – 1. febrúar	Kaflar 1 og 2	Verkefni á Moodle	2,5%
2. - 8. febrúar	Kafli 3	Verkefni á Moodle Heilsufarsmarkmið	2,5% 5%
9. -15 febrúar	Kafli 4 og 5	Verkefni á Moodle	2,5%
16. - 22. febrúar	Valið efni	Heilbrigðisfræðsla - kynning/fræðsla	10%
23. feb – 1. mars	Kaflar 6 og 7	Verkerfni á Moodle	2,5%
2. - 8. mars	Kafli 8	Verkefni á Moodle	2,5%
9. - 15. mars	Kaflar 1 – 8	Annarpróf 1	20%
16. - 22. mars	Kafli 13	Verkefni á Moodle	2,5%
23. - 29. mars	Kafli 17	Verkefni á Moodle	2,5%
30. mars – 12. apríl	Kaflar 19 og 20	Verkefni á Moodle	2,5%
13. - 19. apríl	Héðan og þaðan	myndbandsverkefni	15%
20. - 26. apríl	Kafli 21	Verkefni á Moodle	2,5%
27. apríl - 3. maí	Kaflar 22 og 23	Verkefni á Moodle	2,5%
4. – 10. Maí	Kaflar 13, 17, 19, 20, 21-23	Annarpróf 2	20%

NÁMSMAT OG VÆGI NÁMSMATSÞÁTTA:

Matsform: ☐ **Símat** ☐ **Lokapróf** ☐ **Lokaverkefni**

Námsmatsþættir	Lýsing námsmatsþáttar	Vægi
Verkefni	Tíu verkefni á kennsluvef úr köflum 1-8, 13,17, og 19-23	25%
Kynning/ fræðsla	Fræðsla eða kynning á efni sem tengist markmiðum áfangans	10%
Heilsufarsmat og markmiða-setning	Nemandi metur andlega, félagslega og líkamlega heilsu hjá sér og setur sér heilsufarsmarkmið	5%
Skýrsla	Mat á markmiðum	5 %
Myndband	Miðla á skapandi hátt upplýsingum um heilbrigðisvandamál og/eða forvörnum við þeim.	15 %
Annarpróf	Tvö annarpróf 20 % hvort.	40 %
	Samtals:	**100%**

Einkunnir fyrir hvern námsmatsþátt eru birtar í Innu á því formi sem best hentar.
Annað: Til að ljúka áfanganum þarf að ná 40% árangri út úr hvoru annarprófi fyrir sig, skila myndbandi og fræðslu. Ætlast er til að öllum námsþáttum sé skilað til einkunnar.

Kennari áskilur sér rétt til breytinga á námsáætlun.